

PENCEGAHAN JENAYAH MELALUI BERKAMPUNG
PERSEKUTUAN
DAN PENGARUTNYA TERHADAP
HUBUNGAN KOMUNITI,
PERASAAN INGIN RASA SELAMAT
DAN KEBUSOBANGAN TERHADAP JENAYAH

SITI RASODAH MO SAKIP

ARKIB

rb
fHV7431
R224
2012

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

2012

**PENCEGAHAN JENAYAH MELALUI REKABENTUK
PERSEKITARAN
DAN PENGARUHNYA TERHADAP
HUBUNGAN KOMUNITI, PERASAAN INGIN RASA SELAMAT
DAN KEBIMBANGAN TERHADAP JENAYAH**

oleh

SITI RASIDAH MD SAKIP

**Tesis yang diserahkan untuk memenuhi keperluan bagi
Ijazah Kedoktoran**

MAC 2012

PENGHARGAAN

Tesis ini adalah mustahil untuk dihasilkan tanpa penyelia saya, Profesor Madya Dr. Aldrin Abdullah dan Dr. Nordin Abd Razak atas tunjuk ajar yang amat bernilai serta dorongan mereka dalam menghasilkan tesis ini. Terima kasih juga kepada pensyarah Pusat Pengajian Perumahan, Bangunan dan Perancangan, Institusi Pengajian Siswazah, Universiti Sains Malaysia yang telah membantu secara langsung dan tidak langsung melalui seminar, bengkel, diskusi terbuka dan tertutup dalam menghasilkan penyelidikan ini.

Kepada Polis Diraja Malaysia (PDRM), Yayasan Pencegahan Jenayah Malaysia (YPJM), Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Semenanjung Malaysia, penduduk di Presint 9B, Putrajaya dan penduduk di Seksyen 4, Bandar Baru Bangi yang terlibat secara langsung dan tidak langsung dalam penyelidikan ini. Jutaan terima kasih kerana bersedia dan sentiasa memberi sokongan dari segala segi bantuan yang diperlukan hinggalah ke akhir pengumpulan maklumat dan data secara umum dan khusus bagi menjayakan penyelidikan ini. Penghargaan ini juga ditujukan kepada pihak Universiti Teknologi Mara Malaysia secara umumnya dan khususnya kepada Universiti Teknologi Mara, Seri Iskandar Perak yang memberikan bantuan dan sokongan dari aspek kewangan dan penyelidikan.

Akhir kata saya ingin mengucapkan jutaan terima kasih tidak terhingga kepada suami tercinta Mohd Najib Mohd Salleh, anak-anak tersayang Siti Afiqah Najwa, Muhammad Akhtar Raid dan Muhammad Arsyad Rauf serta rakan dan kenalan, dengan sokongan dan galakan yang diberikan dalam membantu secara langsung dan tidak langsung sehingga terhasilnya tesis ini.

SUSUNAN KANDUNGAN

	Muka surat
PENGHARGAAN	ii
JADUAL KANDUNGAN	iii
SENARAI JADUAL	x
SENARAI RAJAH	xviii
SENARAI LAMPIRAN	xxiii
ABSTRAK	xxiv
ABSTRACT	xxvi

BAB SATU : PENGENALAN

1.1	Latar Belakang Kajian	1
1.2	Permasalahan Kajian	13
1.3	Tujuan dan Objektif Kajian	19
1.4	Persoalan Kajian	20
1.5	Skop Kajian	21
1.6	Limitasi Kajian	21
1.7	Pemilihan Kawasan Kajian	22
1.8	Kepentingan Penyelidikan	24
1.8.1	Sumbangan Akademik/Pengetahuan Ilmiah	25
1.8.2	Membantu Pihak Kerajaan Membentuk Garis Panduan Kediaman Selamat Dari Jenayah	26
1.9	Definisi Istilah Operasi	27
1.10	Rumusan	29

BAB DUA : JENAYAH DAN PERLAKUANNYA

2.1	Pengenalan	30
2.2	Definisi Jenayah	30
2.3	Klasifikasi Jenayah	32
2.4	Mengukur Jenayah	33
2.5	Jenayah Pecah Rumah	36
2.6	Aliran Jenayah di Malaysia	37
2.7	Faktor-Faktor Menyebabkan Kejadian Jenayah	41
2.8	Jenayah dan Penglibatannya	43
2.9	Pencegahan Jenayah di Malaysia	47
2.10	Kediaman Berpagar	55
	2.10.1 Perkembangan Konsep Perumahan Komuniti Berpagar di Negara Barat	55
	2.10.2 Perkembangan Konsep Perumahan Komuniti Berpagar di Malaysia	57
	2.10.3 Definisi Kediaman Berpagar	61
2.11	Rumusan	63

BAB TIGA : CPTED DAN VARIABEL-VARIABEL KAJIAN

3.1	Pengenalan	64
3.2	Teori Pencegahan Jenayah dan Persekitaran	64
	3.2.1 Teori ' <i>Eyes on The Street</i> '	66
	3.2.2 Teori ' <i>Defensible Space</i> '	66
	3.2.3 Teori ' <i>Situational Crime Prevention</i> '	72
	3.2.4 Teori ' <i>Broken Windows</i> '	74
	3.2.5 Teori ' <i>Crime Prevention Through Environmental Design</i> '	75

3.3	Hubungan Komuniti	94
3.3.1	Definisi Hubungan Komuniti	95
3.3.2	Komponen Hubungan Komuniti	95
3.3.3	Indikator Hubungan Komuniti	96
3.3.4	Faktor-Faktor Jalinan Hubungan Komuniti	99
3.3.5	Teori Kejenayahan dan Hubungan Komuniti	103
3.3.6	Hubungan Komuniti dan Konsep Pencegahan Jenayah Melalui Rekabentuk Persekitaran	103
3.4	Perasaan Ingin Rasa Selamat	107
3.4.1	Faktor-Faktor Perasaan Ingin Rasa Selamat	108
3.4.2	Pengukuran Perasaan Ingin Rasa Selamat	110
3.4.3	Hubungan Perasaan Ingin Rasa Selamat dengan Hubungan Komuniti	113
3.4.4	Hubungan Perasaan Ingin Rasa Selamat dengan Konsep Pencegahan Jenayah Melalui Rekabentuk Persekitaran	115
3.5	Kebimbangan Terhadap Jenayah	119
3.5.1	Faktor-Faktor Kebimbangan Terhadap Jenayah	120
3.5.2	Kesan Kebimbangan Terhadap Jenayah	132
3.5.3	Hubungan Kebimbangan Terhadap Jenayah dengan Pencegahan Jenayah Melalui Rekabentuk Persekitaran	134
3.5.4	Hubungan Kebimbangan Terhadap Jenayah dengan Hubungan Komuniti	137
3.5.5	Hubungan Kebimbangan Terhadap Jenayah dengan Perasaan Ingin Rasa Selamat	140
3.6	Kerangka Konseptual Kajian	142
3.7	Rumusan	143

BAB EMPAT : METODOLOGI KAJIAN

4.1	Pengenalan	144
4.2	Reka Bentuk Kajian	144
4.3	Pemilihan Tapak Kajian	145
4.4	Latar Belakang Kawasan Kajian di Putrajaya	150
4.4.1	Pembangunan di Putrajaya	151
4.4.2	Profil Jenayah Harta Benda di Putrajaya	154
4.4.3	Tapak Kajian Presint 9 Putrajaya	155
4.5	Latar Belakang Kawasan Kajian di Bangi Selangor	159
4.5.1	Tapak Kajian Seksyen 4 Bandar Baru Bangi	161
4.6	Populasi Kajian	166
4.7	Limitasi Kajian	167
4.8	Instrumen Kajian	168
4.8.1	Instrumen Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran	170
4.8.2	Instrumen Kebimbangan Terhadap Jenayah	175
4.8.3	Instrumen Hubungan Komuniti	177
4.8.4	Instrumen Perasaan Ingin Rasa Selamat	179
4.9	Prosedur Menjalani Kajian	180
4.9.1	Kajian Soal Selidik	181
4.9.2	Kaedah Pemerhatian	182
4.10	Keputusan Kajian Rintis Soal-Selidik	185
4.10.1	Keputusan Kajian Rintis Instrumen Persepsi Terhadap Elemen-Elemen Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran	189
4.10.2	Keputusan Kajian Rintis Instrumen Kebimbangan Terhadap Jenayah	190
4.10.3	Keputusan Kajian Rintis Instrumen Hubungan Komuniti	192
4.10.4	Keputusan Kajian Rintis Instrumen Perasaan Ingin Rasa Selamat	193

4.11	Prosedur Analisis Kajian	194
4.12	Kadar Maklum Balas	196
4.13	Rumusan	197

BAB LIMA : PERSEDIAAN DATA UNTUK ANALISIS

5.1	Pengenalan	198
5.2	Pengukuran Variabel Kajian	198
5.3	Penelitian Model Pengukuran	199
5.3.1	Model Pengukuran untuk Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP) – Variabel yang Diperhatikan (<i>Observed</i>)	201
5.3.2	Model Pengukuran Kebimbangan Terhadap Jenayah	208
5.3.3	Model Pengukuran Hubungan Komuniti	210
5.3.4	Model Pengukuran Perasaan Ingin Rasa Selamat	212
5.4	Pengiraan Skor Setiap Variabel	213
5.5	Penelitian Ciri-Ciri Statistik Data Kajian	214
5.5.1	Normaliti	215
5.5.2	Kesaksamaan Varian dan Multikolineariti	217
5.6	Rumusan	218

BAB ENAM : ANALISIS DATA KAJIAN

6.1	Pengenalan	219
6.2	Maklumat Demografi Responden	220
6.3	Demografi Responden dengan Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran, Kebimbangan Terhadap Jenayah, Hubungan Komuniti dan Perasaan Ingin Rasa Selamat	225
6.3.1	Karakteristik Demografi Responden dengan Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran	225

6.3.2	Karakteristik Demografi Responden dengan Kebimbangan Terhadap Jenayah	242
6.3.3	Karakteristik Demografi Responden dengan Hubungan Komuniti	255
6.3.4	Karakteristik Demografi Responden dengan Perasaan Ingin Rasa Selamat	260
6.4	Kediaman Individu Berpagar dan Kediaman Individu Tidak Berpagar Terhadap Amalan dan Persepsi Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran, Kebimbangan Terhadap Jenayah, Hubungan Komuniti dan Perasaan Ingin Rasa Selamat	269
6.4.1	Amalan Terhadap Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran di Kediaman Individu Berpagar dan Kediaman Individu Tidak Berpagar	270
6.4.2	Persepsi Terhadap Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran di Kediaman Individu Berpagar dan Kediaman Individu Tidak Berpagar	278
6.4.3	Kebimbangan Terhadap Jenayah di Kediaman Individu Berpagar dan Kediaman Individu Tidak Berpagar	283
6.4.4	Hubungan Komuniti di Kediaman Individu Berpagar dan Kediaman Individu Tidak Berpagar	292
6.4.5	Perasaan Ingin Rasa Selamat di Kediaman Individu Berpagar dan Kediaman Individu Tidak Berpagar	302
6.5	Korelasi Antara Variabel Utama Kajian	308
6.6	Analisis Ujian Mengesan Perhubungan Yang Tidak Benar	311
6.6.1	Perhubungan Antara Variabel Dengan Kawalan Demografi Jantina	311
6.6.2	Perhubungan Antara Variabel Dengan Kawalan Demografi Umur	312
6.6.3	Perhubungan Antara Variabel Dengan Kawalan Demografi Kadar Pendapatan	314
6.6.4	Perhubungan Antara Variabel Dengan Kawalan Demografi Bidang Pekerjaan	315
6.6.5	Perhubungan Antara Variabel Dengan Kawalan Demografi Tempoh Menduduki Kawasan Kediaman	316

6.6.6	Perhubungan Antara Variabel Dengan Kawalan Demografi Status Pemilikan Kediaman	318 319
6.6.7	Perhubungan Antara Variabel Dengan Kawalan Demografi Status Pemangsaan	321
6.6.8	Perhubungan Antara Variabel Dengan Kawalan Demografi Jenis Kediaman	322
6.7	Model Persamaan Struktural Terhadap Variabel Utama Kajian	329
6.8	Rumusan	

BAB TUJUH: PERBINCANGAN KAJIAN

7.1	Pengenalan dan Ringkasan Kajian	330
7.2	Perbincangan Dapatan Kajian	333
7.2.1	Karakteristik Demografi dengan Variabel-Variabel Kajian	333
7.2.2	Jenis Kediaman dengan Variabel-Variabel Kajian	348
7.2.3	Korelasi Antara Variabel-Variabel Kajian	357
7.2.4	Pengaruh Secara Langsung atau Tidak Langsung Antara Lima Variabel Kajian	362
7.3	Rumusan	368

BAB LAPAN: RUMUSAN DAN KESIMPULAN

8.1	Pengenalan	369
8.2	Tujuan dan Penemuan Kajian	369
8.3	Implikasi Kajian	373
8.4	Cadangan Penyelidikan Akan Datang	376
8.5	Kesimpulan	378

SENARAI JADUAL

		Muka surat
1.1	Kadar Jenayah Indeks Pecah Rumah Bagi Seluruh Negeri dan Wilayah Persekutuan di Malaysia dari Tahun 2006 hingga 2007	23
2.1	Perbandingan Indeks Jenayah Harta Benda di Malaysia Dari Tahun 2000 hingga Tahun 2007	40
4.1	Statistik Jenayah Harta Benda di Putrajaya dari Tahun 2005 hingga 2009	154
4.2	Statistik Jenayah Pecah Rumah Mengikut Kawasan Perumahan di Putrajaya	156
4.3	Statistik Jenayah Pecah Rumah di Presint 9	159
4.4	Statistik Kes Jenayah Harta di Seksyen 4 Bandar Baru Bangi Pada Tahun 2004 hingga 2008	166
4.5	Dimensi Konstruk Persepsi Terhadap Elemen-Element Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran	172
4.6	Dimensi Konstruk Amalan Terhadap Elemen-Element Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran	174
4.7	Dimensi Konstruk Kebimbangan Terhadap Jenayah	177
4.8	Dimensi Konstruk Hubungan Komuniti	179
4.9	Pengukuran Konstruk Perasaan Ingin Rasa Selamat	180
4.10	Tahap Kebolehpercayaan dan Konsistensi Antara Penilai	185
4.11	Tahap Kebolehpercayaan dan Kesahan Item Persepsi Terhadap elemen-elemen Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran	189
4.12	Tahap Kebolehpercayaan dan Kesahan Item Kebimbangan Terhadap Jenayah	191
4.13	Tahap Kebolehpercayaan dan Kesahan Item Hubungan Komuniti	192

4.14	Tahap Kebolehppercayaan dan Kesahan Item Perasaan Ingin Rasa Selamat	194
4.15	Analisis Data Kajian	195
5.1	Nilai-nilai Indeks Keserasian Dalam Penilaian Keserasian Model	201
5.2	Keputusan Model Pengukuran Satu Faktor Variabel Amalan Terhadap Elemen-Elemen PJMRP	202
5.3	Keserasian Model Variabel Amalan Terhadap Elemen-Elemen PJMRP	204
5.4	Keputusan Model Pengukuran Satu Faktor Persepsi Terhadap Variabel Elemen-Elemen PJMRP	205
5.5	Keserasian Model Variabel Persepsi Terhadap Elemen-Elemen PJMRP	207
5.6	Keputusan Model Pengukuran Satu Faktor Kebimbangan Terhadap Jenayah (KTJ)	208
5.7	Keserasian Model Variabel Dimensi-Dimensi Kebimbangan Terhadap Jenayah (KTJ)	209
5.8	Keputusan Model Pengukuran Satu Faktor Hubungan Komuniti (HKOM)	210
5.9	Keserasian Model Variabel Dimensi-Dimensi Hubungan Komuniti (HKOM)	211
5.10	Keputusan Model Pengukuran Satu Faktor Perasaan Ingin Rasa Selamat (PIRS)	212
5.11	Keserasian Model Variabel Perasaan Ingin Rasa Selamat (PIRS)	213
5.12	Nilai Pemberat Faktor Variabel Deteriorasi Persekitaran Fizikal (DPF)	214
5.13	Keputusan Normaliti Data	216
5.14	Korelasi Koefisien Multikolineariti Antara Variabel	218

6.1	Perbezaan Antara Demografi Dengan Jenis Kediaman	220
6.2	Keputusan Ujian Khi Kuasa Dua ke Atas Jenis Kediaman dan Demografi Responden	221
6.3	Perbezaan Antara Demografi Dengan Persepsi Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP)	226
6.4	Keputusan Ujian-t Sampel Bebas ke Atas Konstruk Persepsi PJMRP Dengan Demografi Responden	227
6.5	Keputusan Analisis Varians Satu Hala Konstruk Persepsi PJMRP Dengan Demografi Responden	230
6.6	Keputusan Ujian Post-Hoc LSD Perbezaan Antara Demografi Kumpulan Kadar Pendapatan Dengan Persepsi PJMRP	231
6.7	Keputusan Ujian Post-Hoc Tukey Perbezaan Antara Demografi Tempoh Menduduki Kawasan Kediaman Dengan Persepsi PJMRP	233
6.8	Perbezaan Antara Demografi Dengan Amalan Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP)	235
6.9	Keputusan Ujian-t Sampel Bebas ke Atas Konstruk Amalan PJMRP Dengan Demografi Responden	236
6.10	Keputusan Analisis Varians Satu Hala Konstruk Amalan PJMRP Dengan Demografi Peringkat Umur, Kadar Pendapatan, Tahap Pendidikan, Bidang Pekerjaan dan Tempoh Menduduki Kawasan Kediaman	240
6.11	Keputusan Ujian Post-Hoc Tukey Perbezaan Antara Demografi Peringkat Umur Dengan Amalan PJMRP	241
6.12	Perbezaan Antara Demografi Dengan Kebimbangan Terhadap Jenayah	243
6.13	Keputusan Ujian-t Sampel Bebas ke Atas Konstruk Kebimbangan Terhadap Jenayah Dengan Demografi Responden	244
6.14	Keputusan Analisis Varians Satu Hala Konstruk Kebimbangan Terhadap Jenayah Dengan Demografi Responden	248

6.15	Keputusan Ujian Post-Hoc Tukey Perbezaan Antara Demografi Kadar Pendapatan Dengan Kebimbangan Terhadap Jenayah	249
6.16	Keputusan Ujian Post-Hoc Tukey Perbezaan Antara Demografi Tempoh Menduduki Kediaman Dengan Konstruk Kebimbangan Terhadap Jenayah	251
6.17	Keputusan Ujian Post-Hoc Tukey Perbezaan Antara Demografi Peringkat Umur Dengan Kebimbangan Terhadap Jenayah	252
6.18	Keputusan Ujian Post-Hoc LSD Perbezaan Antara Demografi Bidang Pekerjaan Dengan Konstruk Kebimbangan Terhadap Jenayah	253
6.19	Perbezaan Antara Demografi Dengan Hubungan Komuniti	255
6.20	Keputusan Ujian-t Sampel Bebas ke Atas Konstruk Hubungan Komuniti Dengan Demografi Responden	256
6.21	Keputusan Analisis Varians Satu Hala Konstruk Hubungan Komuniti Dengan Demografi Responden	258
6.22	Keputusan Ujian Post-Hoc Tukey Perbezaan Antara Demografi Tempoh Menududuki Kediaman Dengan Hubungan Komuniti	259
6.23	Perbezaan Antara Demografi Dengan Perasaan Ingin Rasa Selamat	260
6.24	Keputusan Ujian-t Sampel Bebas ke Atas Konstruk Perasaan Ingin Rasa Selamat Dengan Demografi Responden	261
6.25	Keputusan Analisis Varians Satu Hala Konstruk Perasaan Ingin Rasa Selamat Dengan Demografi Responden	264
6.26	Keputusan Ujian Post-Hoc Tukey Perbezaan Antara Demografi Kadar Pendapatan Dengan Perasaan Ingin Rasa Selamat	265
6.27	Keputusan Ujian Post-Hoc Tukey Perbezaan Antara Demografi Tempoh Menduduki Kawasan Kediaman Dengan Perasaan Ingin Rasa Selamat	267
6.28	Keputusan Ujian Post-Hoc Tukey Perbezaan Antara Demografi Bidang Pekerjaan Dengan Perasaan Ingin Rasa Selamat	268
6.29	Perbezaan Antara Demografi Dengan Amalan Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP) di Kediaman Individu Berpagar dan Tidak Berpagar	271

6.30	Keputusan Ujian-t Sampel Bebas ke Atas Konstruk Amalan PJMRP Dengan Demografi Jantina, Status Perkahwinan, Status Pemilikan Kediaman dan Tahap Pendidikan di Kediaman Individu Berpagar dan Individu Tidak Berpagar	272
6.31	Keputusan Analisis Varians Satu Hala Konstruk Amalan PJMRP Dengan Demografi Tempoh Menduduki Kawasan Kediaman, Peringkat Umur, Kadar Pendapatan dan Bidang Pekerjaan di Kediaman Individu Berpagar dan Individu Tidak Berpagar	274
6.32	Keputusan Ujian Post-Hoc Tukey Perbezaan Antara Demografi Peringkat Umur Dengan Amalan PJMRP di Kediaman Individu Tidak Berpagar	275
6.33	Keputusan Ujian Post-Hoc Tukey Perbezaan Antara Demografi Kadar Pendapatan Dengan Amalan PJMRP di Kediaman Individu Berpagar	277
6.34	Perbezaan Antara Demografi Dengan Persepsi Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP) di Kediaman Individu Berpagar dan Tidak Berpagar	279
6.35	Keputusan Ujian-t Sampel Bebas ke Atas Konstruk Persepsi PJMRP Dengan Demografi Jantina, Status Perkahwinan, Status Pemilikan Kediaman dan Tahap Pendidikan di Kediaman Individu Berpagar dan Individu Tidak Berpagar	280
6.36	Keputusan Analisis Varians Satu Hala Konstruk Persepsi PJMRP Dengan Demografi Tempoh Menduduki Kawasan Kediaman, Peringkat Umur, Kadar Pendapatan dan Bidang Pekerjaan di Kediaman Individu Berpagar dan Individu Tidak Berpagar	281
6.37	Keputusan Ujian Post-Hoc Tukey Perbezaan Antara Demografi Peringkat Umur Dengan Persepsi PJMRP di Kediaman Individu Berpagar	282
6.38	Perbezaan Antara Demografi Dengan Kebimbangan Terhadap Jenayah di Kediaman Individu Berpagar dan Tidak Berpagar	284
6.39	Keputusan Ujian-t Sampel Bebas ke Atas Konstruk Kebimbangan Terhadap Jenayah Dengan Demografi Jantina, Status Perkahwinan, Status Pemilikan Kediaman dan Tahap Pendidikan di Kediaman Individu Berpagar dan Individu Tidak Berpagar	285

6.40	Keputusan Analisis Varians Satu Hala Konstruk Kebimbangan Terhadap Jenayah Dengan Demografi Tempoh Menduduki Kawasan Kediaman, Peringkat Umur, Kadar Pendapatan dan Bidang Pekerjaan di Kediaman Individu Berpagar dan Individu Tidak Berpagar	288
6.41	Keputusan Ujian Post-Hoc Tukey Perbezaan Antara Demografi Tempoh Menduduki Kawasan Kediaman Dengan Kebimbangan Terhadap Jenayah di Kediaman Individu Tidak Berpagar	289
6.42	Keputusan Ujian Post-Hoc Tukey Perbezaan Antara Demografi Peringkat Umur Dengan Kebimbangan Terhadap Jenayah di Kediaman Individu Tidak Berpagar	291
6.43	Perbezaan Antara Demografi Dengan Hubungan Komuniti di Kediaman Individu Berpagar dan Tidak Berpagar	293
6.44	Keputusan Ujian-t Sampel Bebas ke Atas Konstruk Hubungan Komuniti Dengan Demografi Jantina, Status Perkahwinan, Status Pemilikan Kediaman dan Tahap Pendidikan di Kediaman Individu Berpagar dan Individu Tidak Berpagar	294
6.45	Keputusan Analisis Varians Satu Hala Konstruk Hubungan Komuniti Dengan Demografi Tempoh Menduduki Kawasan Kediaman, Peringkat Umur, Kadar Pendapatan dan Bidang Pekerjaan di Kediaman Individu Berpagar dan Individu Tidak Berpagar	296
6.46	Keputusan Ujian Post-Hoc Tukey Perbezaan Antara Demografi Tempoh Menduduki Kawasan Kediaman Dengan Hubungan Komuniti di Kediaman Individu Tidak Berpagar	297
6.47	Keputusan Ujian Post-Hoc LSD Perbezaan Antara Demografi Tempoh Menduduki Kawasan Kediaman Dengan Hubungan Komuniti di Kediaman Individu Berpagar	299
6.48	Keputusan Ujian Post-Hoc Tukey Perbezaan Antara Demografi Peringkat Umur Dengan Hubungan Komuniti di Kediaman Individu Tidak Berpagar	301
6.49	Perbezaan Antara Demografi Dengan Perasaan Ingin Rasa Selamat (PIRS) di Kediaman Individu Berpagar dan Tidak Berpagar	302
6.50	Keputusan Ujian-t Sampel Bebas ke Atas Konstruk Perasaan Ingin Rasa Selamat Dengan Demografi Jantina, Status Perkahwinan, Status Pemilikan Kediaman dan Tahap Pendidikan di Kediaman Individu Berpagar dan Individu Tidak Berpagar	304

6.51	Keputusan Analisis Varians Satu Hala Konstruk Perasaan Ingin Rasa Selamat Dengan Demografi Tempoh Menduduki Kawasan Kediaman, Peringkat Umur, Kadar Pendapatan dan Bidang Pekerjaan di Kediaman Individu Berpagar dan Individu Tidak Berpagar	306
6.52	Keputusan Ujian Post-Hoc Tukey Perbezaan Antara Demografi Tempoh Menduduki Kawasan Kediaman Dengan Perasaan Ingin Rasa Selamat di Kediaman Individu Berpagar	307
6.53	Korelasi Antara Kebimbangan Terhadap Jenayah, Perasaan Ingin Rasa Selamat, Hubungan Komuniti, Persepsi Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran dengan Amalan Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran	309
6.54	Korelasi Separa Antara Kebimbangan Terhadap Jenayah, Perasaan Ingin Rasa Selamat, Hubungan Komuniti, Persepsi Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran, Amalan Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran Dengan Jantina	312
6.55	Korelasi Separa Antara Kebimbangan Terhadap Jenayah, Perasaan Ingin Rasa Selamat, Hubungan Komuniti, Persepsi Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran, Amalan Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran Dengan Peringkat Umur	313
6.56	Korelasi Separa Antara Kebimbangan Terhadap Jenayah, Perasaan Ingin Rasa Selamat, Hubungan Komuniti, Persepsi Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran, Amalan Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran Dengan Kadar Pendapatan	314
6.57	Korelasi Separa Antara Kebimbangan Terhadap Jenayah, Perasaan Ingin Rasa Selamat, Hubungan Komuniti, Persepsi Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran, Amalan Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran Dengan Bidang Pekerjaan	315
6.58	Korelasi Separa Antara Kebimbangan Terhadap Jenayah, Perasaan Ingin Rasa Selamat, Hubungan Komuniti, Persepsi Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran, Amalan Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran Dengan Tempoh Menduduki Kawasan Kediaman	317
6.59	Korelasi Separa Antara Kebimbangan Terhadap Jenayah, Perasaan Ingin Rasa Selamat, Hubungan Komuniti, Persepsi Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran, Amalan Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran Dengan Status Pemilikan Kediaman	318

6.60	Korelasi Separa Antara Kebimbangan Terhadap Jenayah, Perasaan Ingin Rasa Selamat, Hubungan Komuniti, Persepsi Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran, Amalan Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran Dengan Pemangsaan	320
6.61	Korelasi Separa Antara Kebimbangan Terhadap Jenayah, Perasaan Ingin Rasa Selamat, Hubungan Komuniti, Persepsi Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran, Amalan Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran Dengan Jenis Kediaman	321
6.62	Nilai-nilai Indek Keserasian Dalam Penilaian Keserasian Model	323
6.63	Kekuatan Hubungan Antara Lima Variabel Kajian	326
6.64	Keserasian Model Empat Variabel Utama Kajian	328

SENARAI RAJAH

Muka surat

1.1	Kediaman Individu Berpagar di Seksyen 4, Bandar Baru Bangi	27
1.2	Kediaman Individu Tidak Berpagar di Presint B, Putrajaya	28
2.1	Aliran Jenayah di Malaysia dari Tahun 1975 hingga 2007	38
2.2	Aliran Jumlah Jenayah Harta Benda dan Jenayah Kekerasan di Malaysia dari Tahun 1975 hingga 2007	39
2.3	Reka Bentuk Kediaman Biasa di Houston, Texas	58
2.4	Reka Bentuk Kediaman Biasa di Bangi, Selangor Malaysia	59
2.5	Perumahan Komuniti Berpagar di Houston, Texas	60
2.6	Kawalan Berpengawal dan Berpagar di Pintu Masuk ke Kawasan Perumahan dan Elemen Pagaran di Setiap Kediaman Individu di Desa Park City, Kuala Lumpur, Malaysia	60
3.1	Aliran Pencegahan Jenayah	89
3.2	Hubung-kait antara Hubungan Komuniti dengan Elemen-elemen PJMRP	105
3.3	Dimensi-Dimensi Dalam Pengukuran Hubungan Komuniti	107
3.4	Item-Item Dalam Pengukuran Perasaan Ingin Rasa Selamat	113
3.5	Hubung-kait Antara Perasaan Ingin Rasa Selamat dengan Hubungan Komuniti	114
3.6	Hubung-kait antara Perasaan Ingin Rasa Selamat Dengan Elemen PJMRP	118
3.7	Hubung-kait antara Perasaan Ingin Rasa Selamat dengan Hubungan Komuniti dan Elemen Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran	119
3.8	Faktor-Faktor Yang Mempengaruhi Perasaan Kebimbangan Terhadap Jenayah	132
3.9	Kualiti Hidup Rakyat Malaysia Pada Tahun 2002	133
3.10	Hubung-kait Antara Kebimbangan Terhadap Jenayah dengan Elemen Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran	137

3.11	Hubung-kait Antara Kebimbangan Terhadap Jenayah dengan Hubungan Komuniti	140
3.12	Hubung-kait Antara Kebimbangan Terhadap Jenayah dengan Perasaan Ingin Rasa Selamat	141
3.13	Kerangka Konseptual Kajian Perhubungan Antara Variabel-Variabel Utama Kajian	142
4.1	Proses Pemilihan Tapak Kajian	149
4.2	Persempadanan Antara Putrajaya, Bandar Baru Bangi dan Cyberjaya	151
4.3	Presint-Presint Dalam Kawasan Pembangunan Putrajaya	152
4.4	Kawasan Perumahan di Presint 9, Putrajaya	155
4.5	Pelan Susun Atur Kediaman Individu Tidak Berpagar di Presint 9B, Putrajaya	157
4.6	Kedudukan Daerah Kajang dan Lima Daerah Yang Lain	160
4.7	Kedudukan Bandar Baru Bangi Dalam Daerah Kajang	162
4.8	Kedudukan Seksyen 4 Dalam Kawasan Bandar Baru Bangi	163
4.9	Kedudukan Seksyen 4 Bandar Baru Bangi dan Presint 9 Putrajaya	164
4.10	Pelan Susun Atur Kediaman Individu Berpagar di Seksyen 4, Jalan 4/7 Bandar Baru Bangi	165
5.1	Model Pengukuran untuk Setiap Konstruk	200
6.1	Perbandingan Demografi Jantina Mengikut Jenis Kediaman	222
6.2	Perbandingan Demografi Peringkat Umur Mengikut Jenis Kediaman	222
6.3	Perbandingan Demografi Bidang Pekerjaan Mengikut Jenis Kediaman	223
6.4	Perbandingan Demografi Kadar Pendapatan Mengikut Jenis Kediaman	224
6.5	Perbandingan Demografi Pemangsaan Mengikut Jenis Kediaman	224
6.6	Perbandingan Persepsi PJMRP dan Dimensi-Dimensinya Mengikut Demografi Pemangsaan	228

6.7	Perbandingan Persepsi PJMRP dan Dimensi-Dimensinya Mengikut Demografi Status Pemilikan Kediaman	229
6.8	Perbandingan Persepsi PJMRP dan Dimensi-Dimensinya Mengikut Demografi Jenis Kediaman	229
6.9	Kadar pendapatan Responden Terhadap Persepsi PJMRP	232
6.10	Tempoh Menduduki Kawasan Kediaman Dengan Persepsi PJMRP	234
6.11	Perbandingan Amalan PJMRP dan Dimensi-Dimensinya Mengikut Demografi Jantina	236
6.12	Perbandingan Amalan PJMRP dan Dimensi-Dimensinya Mengikut Demografi Status Perkahwinan	237
6.13	Perbandingan Amalan PJMRP dan Dimensi-Dimensinya Mengikut Demografi Jenis Pemilikan Kediaman	238
6.14	Perbandingan Amalan PJMRP dan Dimensi-Dimensinya Mengikut Demografi Jenis Kediaman	239
6.15	Peringkat Umur Responden Terhadap Amalan PJMRP	242
6.16	Perbandingan Kebimbangan Terhadap Jenayah dan Dimensi-Dimensinya Mengikut Demografi Pemangsaan	244
6.17	Perbandingan Kebimbangan Terhadap Jenayah dan Dimensi-Dimensinya Mengikut Demografi Status Perkahwinan	245
6.18	Perbandingan Kebimbangan Terhadap Jenayah dan Dimensi-Dimensinya Mengikut Demografi Status Pemilikan Kediaman	246
6.19	Perbandingan Kebimbangan Terhadap Jenayah dan Dimensi-Dimensinya Mengikut Demografi Jenis Kediaman	247
6.20	Kategori Kadar Pendapatan Responden Terhadap Kebimbangan Terhadap Jenayah	250
6.21	Kategori Tempoh Menduduki Kediaman dengan Kebimbangan Terhadap Jenayah	251
6.22	Kategori Peringkat Umur dengan Kebimbangan Terhadap Jenayah	253
6.23	Kategori Bidang Pekerjaan dengan Kebimbangan Terhadap Jenayah dan Dimensi-dimensinya	254
6.24	Demografi Pemangsaan dengan Hubungan Komuniti dan Dimensi-dimensinya	257

6.25	Demografi Tempoh Menduduki Kawasan Kediaman dengan Hubungan Komuniti	259
6.26	Demografi Pemangsaan dengan Perasaan Ingin Rasa Selamat dan Dimensi-dimensinya	262
6.27	Demografi Status Pemilikan Kediaman dengan Perasaan Ingin Rasa Selamat dan Dimensi-dimensinya	263
6.28	Demografi Jenis Kediaman dengan Perasaan Ingin Rasa Selamat dan Dimensi-dimensinya	264
6.29	Kategori Demografi Kadar Pendapatan dengan Perasaan Ingin Rasa Selamat	266
6.30	Kategori Demografi Tempoh Menduduki Kediaman dengan Perasaan Ingin Rasa Selamat	267
6.31	Kategori Demografi Bidang Pekerjaan dengan Perasaan Ingin Rasa Selamat	269
6.32	Perbandingan Amalan PJMRP Dengan Demografi Status Perkahwinan di Kediaman Individu Berpagar	273
6.33	Perbandingan Amalan PJMRP Dengan Demografi Peringkat Umur di Kediaman Individu Tidak Berpagar	276
6.34	Amalan PJMRP dengan Demografi Kadar Pendapatan Di Kediaman Individu Berpagar	278
6.35	Persepsi PJMRP dengan Demografi Peringkat Umur di Kediaman Individu Berpagar	283
6.36	Kebimbangan Terhadap Jenayah dengan Demografi Status Perkahwinan di Kediaman Individu Tidak Berpagar	286
6.37	Kebimbangan Terhadap Jenayah dengan Demografi Tahap Pendidikan di Kediaman Individu Tidak Berpagar	287
6.38	Kebimbangan Terhadap Jenayah dengan Demografi Tempoh Menduduki Kawasan Kediaman di Kediaman Individu Tidak Berpagar	290
6.39	Kebimbangan Terhadap Jenayah dengan Demografi Peringkat Umur di Kawasan Kediaman di Kediaman Individu Tidak Berpagar	292
6.40	Perbandingan Hubungan Komuniti dan Dimensi-dimensinya dengan Demografi Status Perkahwinan di Kediaman Individu Berpagar	295

6.41	Hubungan Komuniti di Kediaman Individu Tidak Berpagar dengan Demografi Tempoh Menduduki Kawasan Kediaman	298
6.42	Perbandingan Hubungan Komuniti Dengan Demografi Menduduki Kawasan Kediaman di Kediaman Individu Berpagar	300
6.43	Perbandingan Hubungan Komuniti Dengan Demografi Peringkat Umur di Kediaman Individu Tidak Berpagar	301
6.44	Perbandingan Perasaan Ingin Rasa Selamat Dengan Demografi Jantina di Kawasan Kediaman Individu Berpagar	305
6.45	Perbandingan Perasaan Ingin Rasa Selamat Dengan Demografi Tempoh Menduduki Kawasan Kediaman Di Kediaman Individu Berpagar	308
6.46	Hipotesis Model Perhubungan Antara Lima Variabel Utama Kajian	324
6.47	Model Persamaan Struktural Antara Kebimbangan Terhadap Jenayah Dengan Persepsi PJMRP, Amalan PJMRP, Hubungan Komuniti dan Perasaan Ingin Rasa Selamat	325

SENARAI LAMPIRAN

	Muka surat
1.1 Borang Soal Selidik	404
1.2 Borang Senarai Semak Pemerhatian	410
1.3 Surat kepada penduduk, surat sokongan PDRM dan MCPF	412
1.4 Perbandingan Indeks Jenayah	414
1.5 Model Pengukuran Tahap 1	417
1.6 Jadual Pemberat Faktor	442

PENCEGAHAN JENAYAH MELALUI REKABENTUK PERSEKITARAN DAN PENGARUHNYA TERHADAP HUBUNGAN KOMUNITI, PERASAAN INGIN RASA SELAMAT DAN KEBIMBANGAN TERHADAP JENAYAH

ABSTRAK

Penyelidikan ini bertujuan untuk menilai Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP) dari aspek persepsi dan amalan penduduk dengan hubungan komuniti, perasaan ingin rasa selamat dan kebimbangan terhadap jenayah di kawasan kediaman. Dalam menjaga keamanan dan kesejahteraan negara terutamanya dalam mengurangkan kadar jenayah, penggunaan tenaga polis semata-mata adalah tidak mencukupi. Hal ini kerana kadar nisbah antara anggota polis dengan jumlah penduduk di Malaysia adalah 3 anggota polis kepada 1000 penduduk (3:1000). Jumlah anggota polis ini adalah tidak mencukupi kerana nilai ratio yang paling minimum seharusnya adalah 1 anggota polis bersamaan dengan 250 penduduk (1:250). Justeru, konsep Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran dilihat sebagai salah satu alternatif yang dipercayai dapat mengurangkan peluang-peluang perlakuan jenayah. Selain itu, kajian secara empirikal yang menghubungkan antara Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran dengan hubungan komuniti, perasaan ingin rasa selamat dan kebimbangan terhadap jenayah dalam satu model masih kurang dikaji terutamanya dalam konteks tempatan. Malahan, dalam pengukuran ke atas konsep Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran juga sangat terhad sama ada dari aspek amalan dan persepsi penduduk. Bagi mencapai tujuan kajian ini, kaedah penyelidikan secara kuantitatif telah dijalankan dengan menggunakan pendekatan kajian soal selidik dan senarai semak secara pemerhatian. Kajian ini telah memeriksa pengaruh dan perhubungan antara variabel-variabel kajian iaitu pencegahan jenayah melalui rekabentuk persekitaran, hubungan komuniti, perasaan ingin rasa selamat dan kebimbangan terhadap jenayah dengan menggunakan perisian AMOS versi 16 bersama-sama dengan perisian SPSS versi 17 bagi menguji pengaruh dan perhubungan

tersebut dalam satu model yang dijalankan secara serentak. Hasil kajian mendapati bahawa terdapat pengaruh dan perhubungan langsung antara persepsi Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP) dengan hubungan komuniti, perasaan ingin rasa selamat dan kebimbangan terhadap jenayah. Dari aspek amalan PJMRP, kajian ini mendapati bahawa amalan PJMRP adalah tinggi di kawasan kediaman individu tidak berpagar (KITB), tetapi persepsi terhadap PJMRP adalah tinggi di kediaman individu berpagar (KIB). Sementara itu, perasaan kebimbangan terhadap jenayah dan perasaan ingin rasa selamat didapati lebih tinggi di kediaman individu berpagar berbanding di kediaman individu tidak berpagar. Kajian ini mendapati bahawa hubungan komuniti di kediaman individu berpagar adalah rendah berbanding dengan kediaman individu tidak berpagar. Penyelidikan ini mencadangkan kepada pihak kerajaan dan badan bukan kerajaan dalam usaha mengurangkan perlakuan jenayah dan kebimbangan terhadap jenayah dengan mengaplikasikan elemen-elemen PJMRP dalam pembangunan kawasan kediaman.

CRIME PREVENTION THROUGH ENVIRONMENTAL DESIGN AND ITS INFLUENCES ON SENSE OF COMMUNITY, THE PERCEIVED NEED FOR SAFETY AND FEAR OF CRIME

ABSTRACT

This research is aimed to evaluating the concept of Crime Prevention through Environmental Design (CPTED) from the aspects of residents' perception and practices towards sense of community, perceived need for safety and fear of crime in residential areas. In peace-keeping and crime prevention in the country, utilization of the police force alone is insufficient. This is based on the ratio of the police force to the national population which is 1 member of the force to 333 people (1:333). This number of the police force is insufficient based on the *International Criminal Police Organization* (INTERPOL) standards whereby the recommended minimum ratio is 1 member of the police force to 250 people (1:250). Therefore, the Crime Prevention through Environmental Design (CPTED) concept is one of the alternatives believed to be able to reduce opportunities for criminal activities. Empirical research which correlates Crime Prevention through Environmental Design with the elements of sense of community, the need for safety and fear of crime within one model is still lacking and has not been extensively delved into. Furthermore, the measurement of the concept of crime prevention through environmental design from the perception of residents and their practices are still limited especially in the local context. To achieve this aim, quantitative research method was carried out by using a survey study approach and checklist observation. With this in mind, this study has examined the influences and relationship between the variables namely: Crime Prevention Through Environmental Design (CPTED), sense of community, perceived need of safety and fear of crime by using AMOS software version 16 along with SPSS software version 17, to test influences and the relationships simultaneously in one model. The study discovered that there are direct influences and relationships between the perceptions of Crime Prevention through Environmental Design

(CPTED) towards sense of community, the need for safety and fear of crime. This research has also discovered that the CPTED practices were high in non-gated individual residential areas (NGIR), whereas the perception of CPTED was high in gated individual residential (GIR). Meanwhile, fear of crime and the perceived need for safety were found to be more apparent and higher in gated individual residences as compared to non-gated individual residences. This study found that the sense of community in gated individual residences is low compared with non-gated individual residences. This research suggest that government as well as non-governmental organizations (NGOs) apply elements of CPTED in their efforts towards reducing acts of crime and fear of crime in the development of residential areas.

BAB 1

PENGENALAN

1.1 Latar Belakang Kajian

Peningkatan kadar jenayah menimbulkan rasa bimbang di kalangan orang ramai. Namun, perkara yang lebih membimbangkan lagi ialah apabila rasa kebimbangan terhadap jenayah yang masih berada di tahap yang tinggi (YDH Tan Sri Dato' Seri Musa, 2008). Hal ini dipercayai mempunyai kaitan dengan faktor-faktor yang mempengaruhi rasa kebimbangan terhadap jenayah. Terdapat beberapa faktor yang sering dikaitkan dengan rasa kebimbangan terhadap jenayah seperti hubungan komuniti. Ikatan hubungan komuniti yang lemah seperti sikap tidak ambil peduli terhadap sebarang perkara yang berlaku di kawasan kejiranan (Boutellier, 2000; Ekblom, 1995), tidak menyertai sebarang aktiviti dalam masyarakat (McMillan & George, 1986) dalam sebuah kawasan kejiranan adalah dipercayai memberi pengaruh pada perasaan kebimbangan terhadap jenayah. Selain itu, faktor persekitaran seperti deteriorasi persekitaran fizikal dipercayai memberi tanggapan pada pengguna bahawa kemungkinan terdapat sebarang perlakuan jenayah dalam kawasan yang terbabit (Harang, 2003; Nasar & Fisher, 1993; Pain, 2000). Begitu juga dengan deteriorasi persekitaran sosial, seperti perlakuan mabuk di kawasan awam, melepak dan sebagainya yang turut menyebabkan rasa kebimbangan terhadap jenayah kerana mempercayai bahawa perlakuan sedemikian adalah terarah pada perlakuan jenayah (Renauer, 2007; Welsh & Hoshi, 2002). Hal ini memberi kesan pada emosi terhadap perasaan ingin rasa selamat dalam kalangan penduduk untuk tinggal dalam kawasan kejiranan (Kanan & Pruitt, 2002; Schneider & Kitchen, 2007). Perkara ini menunjukkan bahawa hubungan

komuniti, persekitaran dan perasaan ingin rasa selamat adalah memberi pengaruh pada perasaan kebimbangan terhadap jenayah dalam kawasan kejiranan.

Hal yang demikian telah menimbulkan beberapa usaha pencegahan jenayah yang bertujuan untuk mengurangkan kadar jenayah dan kebimbangan terhadap jenayah. Terdapat beberapa kaedah pencegahan jenayah dan salah satu daripadanya adalah Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP) ataupun '*Crime Prevention Through Environmental Design*' (CPTED). PJMRP adalah merupakan satu kaedah pencegahan jenayah melalui peringkat awalan dalam sesebuah perancangan di dalam mengurangkan dan menghapuskan peluang-peluang yang membolehkan sesuatu jenayah itu berlaku (Crowe & Zahm, 1994). Justeru, kajian ini membuat pemeriksaan dalam mengenal pasti faktor-faktor yang mengakibatkan rasa kebimbangan terhadap jenayah, iaitu hubungan komuniti, persekitaran dan perasaan ingin rasa selamat dengan konsep Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP) serta mengenal pasti perhubungan antara variabel-variabel ini di dalam satu model yang dijalankan secara serentak.

Jenayah didefinisikan sebagai satu fenomena yang kompleks dan boleh memberikan kesan kumulatif terhadap kewangan dan aspek psikologi melalui kehilangan harta benda, insuran, pengadilan, pemangsaan dan keselamatan (Andresen & Jenion, 2008). Perlakuan jenayah ini adalah amat membimbangkan apabila sesuatu perlakuan jenayah mengakibatkan mangsa terkorban ketika kejadian jenayah itu berlaku (Birkbeck & Lafree, 1993). Menurut Polis Diraja Malaysia (2008), kejadian jenayah dapat dibahagikan pada dua jenis, iaitu jenayah indeks dan jenayah bukan indeks. Jenayah indeks adalah merupakan jenayah yang kerap dilaporkan dan mempunyai

signifikasi yang memadai untuk dianggap sangat mustahak sebagai petunjuk pada keadaan jenayah seperti jenayah harta benda (PDRM, 2008). Manakala jenayah bukan indeks pula melibatkan kes-kes jenayah yang tidak dijadikan sebagai pengukur bagi aliran jenayah. Jenayah bukan indeks ini melibatkan jenayah yang bersifat komersial seperti kes penipuan, penipuan insurans, pemalsuan wang, pecah amanah dan sebagainya (PDRM, 2008).

Jenayah harta benda boleh diertikan sebagai kehilangan atau kecurian yang melibatkan nilai wang ringgit. Terdapat tujuh jenis jenayah harta benda, iaitu pecah rumah malam hari, pecah rumah siang hari, mencuri lori dan van, mencuri kereta, mencuri motosikal, mencuri basikal dan lain-lain jenis kecurian (PDRM, 2008). Perkara yang membimbangkan terhadap perlakuan jenayah harta benda ini adalah tindakan yang boleh terarah pada jenayah kekerasan ke atas mangsa ketika melakukan kecurian. Jenayah kekerasan pula diertikan sebagai tindakan yang boleh mengakibatkan kematian, kerosakan tubuh badan dan penderitaan batin manusia (Kamalruddin, 2008). Terdapat lapan jenis jenayah kekerasan, iaitu pembunuhan, percubaan membunuh, rompakan berkumpulan menggunakan senjata api, rompakan tanpa senjata api, rompakan menggunakan senjata api, memperkosa dan tindakan yang mendatangkan kecederaan (PDRM, 2008).

Jenayah pecah rumah yang terkandung dalam kategori jenayah harta benda adalah dipercayai merupakan salah satu daripada jenis jenayah yang mendatangkan rasa bimbang yang tinggi. Berdasarkan laporan *International Crime Victims Survey* (ICVS) pada tahun 1989 hingga 2000, pemangsaan jenayah di kawasan kediaman adalah didapati mempunyai rasa kebimbangan yang lebih tinggi berbanding dengan

pemangsaan jenayah serangan fizikal (Tseloni & Zarafonitou, 2008). Perbezaan rasa kebimbangan ini adalah dipercayai mempunyai kaitan dengan kekerapan perlakuan jenayah di kawasan kediaman.

Sementara itu, di negara Malaysia jenayah pecah rumah adalah didapati lebih tinggi mempengaruhi bentuk aliran jenayah harta benda (PDRM, 2008). Perkara ini adalah berdasarkan laporan jenayah indeks untuk tempoh 24 tahun (1980 hingga 2004). Berdasarkan laporan tersebut, didapati bahawa setiap tahun sebanyak 90 peratus jenayah yang melibatkan harta benda telah dilaporkan (Amar Singh Sidhu, 2006). Malahan kadar jenayah pecah rumah dari tahun 2005 hingga 2007 pula, didapati telah meningkat sebanyak 2.1 peratus (PDRM, 2008). Perkara ini dipercayai mempunyai kaitan dengan sasaran utama penjenayah terhadap sasaran jenayah, iaitu di kawasan perumahan.

Manakala berdasarkan laporan perbandingan indeks jenayah pecah rumah dunia, yang berdasarkan pada perkiraan 100,000 penduduk bagi negara-negara terpilih pada tahun 2007, Malaysia adalah merupakan negara kedua tertinggi selepas negara Jepun (137.5 kes) yang mempunyai kadar indeks pecah rumah yang tinggi, iaitu 123.02 kes jenayah daripada 100,000 penduduk. Ternyata kadar indeks ini agak tinggi berbanding dengan empat buah negara yang lain, iaitu China 65.1 kes, Indonesia 27.19 kes, Armenia 25.22 kes dan Singapura 18.9 kes (PDRM, 2009) (Lampiran 04).

Peningkatan kadar jenayah ini telah menimbulkan rasa kebimbangan daripada pelbagai pihak sama ada dari pihak kerajaan dan juga bukan kerajaan. Kebimbangan ini telah dinyatakan oleh Ketua Polis Negara, Tan Sri Dato' Seri Musa Dato' Hj Hassan

dalam forum ke-lima '*Crime and Policing in Malaysia*'. Menurut Ketua Polis Negara, perasaan kebimbangan terhadap jenayah dalam kalangan orang awam berada pada tahap yang tinggi yang menyebabkan kualiti kehidupan penduduk merosot (YDH Tan Sri Dato' Seri Musa, 2008). Isu kebimbangan terhadap jenayah ini telah dinyatakan semula sebagai isu utama di Malaysia berbanding dengan masalah jenayah itu sendiri oleh YDH CP Datuk Seri Mohd Bakri, Pengarah Operasi Penyiasatan Jenayah Polis Diraja Malaysia dalam forum yang keenam '*Crime and Policing in Malaysia*' (CP Datuk Seri Mohd Bakri, 2010). Beliau menyatakan bahawa untuk tempoh dua tahun, iaitu dari tahun 2008 hingga 2009 didapati jenayah pecah rumah telah meningkat. Untuk jenayah pecah rumah malam hari, didapati sebanyak 590 kes telah meningkat, manakala untuk jenayah pecah rumah siang hari sebanyak 2278 kes telah meningkat. Perkara ini menunjukkan bahawa penjenayah semakin berani untuk melakukan jenayah pecah rumah walaupun pada waktu siang. Oleh itu, tindakan pencegahan perlu dilakukan untuk memastikan perlakuan jenayah dapat dibendung.

Kebimbangan terhadap jenayah dianggap sebagai satu tindak balas emosi, perasaan ketakutan dan kegelisahan yang menyebabkan individu merasakan bahawa dirinya berada dalam keadaan bahaya daripada ancaman jenayah (Lee, 2001; Pain, 2000; Stephen Farrall, Emily Gray, & Jackson, 2007). Kebimbangan terhadap jenayah ini pula sering dihubungkan dengan beberapa faktor, seperti persekitaran, perasaan ingin rasa selamat dan hubungan komuniti masyarakat setempat. Kebimbangan terhadap persekitaran dibahagikan kepada tiga aspek, iaitu persekitaran fizikal, persekitaran sosial, dan pemangsaan secara tidak langsung (*indirect victimization*).

Kebimbangan terhadap jenayah dari aspek persekitaran fizikal adalah merujuk pada deteriorasi persekitaran yang boleh mengakibatkan ruang-ruang persembunyian kepada penjenayah, seperti pencahayaan yang malap, longgokan sampah, contengan di tembok-tembok, bangunan kosong atau terbengkalai, vandalisma dan semak-samun (LaGrange, Ferraro, & Supancic, 1992; Minnery & Lim, 2005; Nasar & Fisher, 1993; Perkins, Weeks, & Taylor, 1992). Kajian di kawasan perumahan Baltimore membuktikan bahawa terdapat kaitan antara deteriorasi fizikal dengan perlakuan jenayah (Perkins, Weeks, & Taylor, 1992).

Kebimbangan terhadap jenayah dari aspek persekitaran sosial pula adalah merujuk pada deteriorasi persekitaran sosial. Deteriorasi ini adalah melibatkan sebarang gangguan perlakuan atau aktiviti sosial yang boleh mengundang kepada perlakuan jenayah, seperti perlakuan yang memabukkan di kawasan awam, pelacuran, penjualan dan pembelian dadah, melepak dan sebarang perlakuan yang tidak senonoh (Joseph, 1997; Nasar & Fisher, 1993; Perkins, Weeks & Taylor, 1992; Renauer, 2007; Welsh & Hoshi, 2002). Beberapa kajian telah membuktikan bahawa perhubungan antara kewujudan deteriorasi sosial di kawasan kejiranan memberi kesan terhadap peningkatan rasa kebimbangan terhadap jenayah (Cozens et al., 2005; LaGrange, Ferraro & Supancic, 1992).

Manakala definisi pemangsaan secara tidak langsung dapat dinyatakan sebagai seseorang yang berasa terancam terhadap jenayah yang hanya disebabkan mendengar berita ataupun pengalaman orang lain yang pernah menjadi mangsa jenayah (Nasar & Fisher, 1993). Jenis pemangsaan ini dipercayai memberi rasa kebimbangan yang lebih tinggi berbanding dengan pemangsaan yang sebenar (Farrall & Gadd, 2004; Skogan &

Maxfield, 1981). Beberapa kajian memberikan keputusan yang konsisten terhadap seseorang yang terlibat dengan pemangsaan jenayah mempunyai hubungan yang kuat dengan rasa kebimbangan terhadap jenayah (British Crime Survey, 2008; Lewis & Salem, 1980; Stephen, Emily, & Jonathan, 2007; Vogel & Torres, 1998). Menurut Jeffery (1976), kebimbangan terhadap jenayah adalah disebabkan oleh sistem psiko-biologi manusia yang menyebabkan berlakunya perubahan tingkah laku ke atas situasi semasa akibat pengalaman yang lepas. Merujuk pada kamus Dewan Bahasa dan Pustaka edisi yang ke-empat (<http://prpm.dbp.gov.my>), 'psiko' adalah merupakan penderitaan akibat tekanan perasaan atau jiwa. Manakala 'biologi' adalah merupakan sains yang berkaitan dengan struktur, fungsi, perkembangan dan proses hidup pada benda hidup. Maka, maksud psiko-biologi ini dapat dinyatakan sebagai satu tekanan atau gangguan dalam hidup akibat pengalaman yang dialami oleh seseorang dalam proses kehidupan.

Selain itu, kebimbangan terhadap jenayah juga dihubungkan dengan perasaan rasa tidak selamat untuk tinggal di kawasan kediaman. Seseorang itu dipercayai kurang berasa selamat apabila tinggal berseorangan di dalam rumah ataupun berjalan berseorangan di kawasan perumahan apabila waktu malam kerana kebimbangan terhadap sebarang ancaman jenayah. Perkara ini dikaitkan dengan keadaan yang gelap memberikan tanggapan bahawa sebarang perlakuan jenayah boleh berlaku. Keputusan kajian Tseloni dan Zarafonitou (2008), mendapati bahawa sebanyak 76.8 peratus penduduk bandar di Greater Athens berasa tidak selamat apabila berjalan berseorangan di waktu malam kerana bimbang dengan ancaman jenayah.

Sementara itu, hubungan komuniti masyarakat setempat juga mempunyai perhubungan dengan perasaan kebimbangan terhadap jenayah. Hubungan komuniti diertikan sebagai perasaan kepunyaan dalam kumpulan yang merasakan dirinya dimiliki, berkongsi keperluan dan memerlukan komitmen antara satu sama lain (McMillan & George, 1986). Hubungan komuniti dianggap sebagai perkara dasar yang penting dalam mencegah jenayah (Brantingham & Brantingham, 2005). Brantingham dan Brantingham (2005), menegaskan bahawa hubungan komuniti adalah merupakan tindakan pencegahan jenayah yang secara langsung terhadap persekitaran fizikal, sosio-psikologi dan ekonomi kerana aspek ini mempunyai kelangsungan terhadap jenayah dan kebimbangannya. Kajian oleh Ferguson dan Mindel (2007), yang mendapati bahawa kepuasan penduduk ke atas organisasi sosial seperti penyertaan komuniti dalam '*neighborhood watch*' dan mesyuarat komuniti memberikan tanggapan rasa selamat untuk tinggal di kawasan kediaman daripada ancaman jenayah.

Berdasarkan laporan '*British Crime Survey*' (BCS), kadar kebimbangan terhadap jenayah di England dan Wales didapati lebih tinggi (12 peratus) berbanding dengan kadar jenayah sebenar (2.7 peratus) (Team, 2005). Masalah kebimbangan ini boleh menjejaskan kualiti kehidupan penduduk di kawasan kediaman mereka. Penjejasan kualiti hidup ini ada dinyatakan dalam laporan Kualiti Hidup Malaysia 2004 ataupun *Malaysian Quality of Life Index* (MQLI). Berdasarkan laporan tersebut, kualiti kehidupan penduduk bandar di Malaysia mengalami kemerosotan yang diakibatkan oleh kenaikan kadar jenayah dan kemalangan di jalan raya yang terkandung dalam aspek keselamatan (UPE, 2004).

Justeru, masalah jenayah yang mengganggu kualiti kehidupan penduduk telah menarik perhatian kerajaan dan badan bukan kerajaan Malaysia. Perkara ini ditunjukkan melalui saranan Perdana Menteri Malaysia, Datuk Sri Mohd Najib Tun Abdul Razak berdasarkan wawasan pentadbirannya iaitu “1 Malaysia: Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan’. Datuk Sri telah memberi penekanan yang serius dalam menangani permasalahan mengurangkan kadar jenayah dengan membuat enam sasaran dalam Bidang Hasil Utama Nasional (NKRA), iaitu; (a) mengurangkan jenayah, (b) membanteras rasuah, (c) meluaskan akses kepada pendidikan berkualiti dan mampu dicapai, (d) meningkatkan taraf hidup rakyat, (e) meningkatkan prasarana luar bandar, dan (f) meningkatkan mutu perkhidmatan pengangkutan awam (YAB Dato' Sri Mohd Najib, 2009).

Berdasarkan keenam-enam Bidang Hasil Utama Nasional (NKRA), keutamaan diberikan terhadap pengurangan jenayah yang diletakkan pada tempat pertama dalam bidang NKRA di bawah Kementerian Dalam Negeri yang diterajui oleh Datuk Seri Hishammuddin Tun Hussien Onn. Dalam Bajet Tahun 2010, kerajaan telah memperuntukkan sebanyak 1 bilion ringgit untuk meningkatkan perkhidmatan Polis di-Raja Malaysia bagi memastikan kadar jenayah berkurangan dan meningkatkan rasa selamat dalam kalangan orang awam (YAB Dato' Sri Mohd Najib, 2009). Bajet tersebut digunakan untuk beberapa langkah, iaitu; (a) meningkatkan kehadiran anggota polis untuk meningkatkan keyakinan dan rasa selamat di kalangan orang awam di mana balai polis bergerak disediakan di 50 titik panas (*hot spot*) yang telah dikenal pasti di kawasan yang berisiko tinggi berlakunya jenayah, (b) melatih dan meningkatkan kecekapan 3 ribu anggota Ikatan Relawan Rakyat atau RELA dan Jabatan Pertahanan Awam (JPA) untuk turut melakukan rondaan bersama polis dan, (c) meningkatkan

kempen pencegahan jenayah dan melaksanakan program integrasi polis dalam komuniti dan masyarakat.

Sementara itu, dalam Bajet Tahun 2011, kerajaan telah memperuntukkan sebanyak 350 juta untuk melaksanakan pelbagai program membanteras jenayah dalam usaha mewujudkan persekitaran yang selamat di negara ini (YAB Dato' Sri Mohd Najib, 2010). Beberapa program yang dilaksanakan adalah seperti program membanteras jenayah pecah rumah, kecurian motosikal dan kereta serta menjalankan program Bandar Selamat dan program Skim Rondaan Sukarela, terutama di kawasan yang berisiko tinggi berlakunya jenayah.

Perkara ini menunjukkan bahawa keseriusan pihak kerajaan terhadap isu pencegahan jenayah. Rentetan daripada perkara ini, Unit Program Bandar Selamat, Jabatan Perancangan Bandar dan Desa telah menjalankan seminar '*Crime Prevention Through Environmental Design*' (CPTED) bagi melaksanakan NKRA yang pertama, iaitu mengurangkan kadar jenayah (JPBD, 2010b). Menurut Siow Suan Neo, ketua Unit Khas NKRA Bandar Selamat, Jabatan Perancangan Bandar dan Desa, Malaysia menyatakan bahawa dalam pelaksanaan konsep CPTED, beberapa garis panduan pembangunan sedia ada adalah memerlukan kreativiti dan inovasi untuk melaksanakan CPTED, terutamanya dalam skop mekanisme kelulusan perancangan yang terdapat dalam prosedur-prosedur kebenaran merancang yang terdapat dalam Akta 172 dan pelaksanaan perancangan yang melalui perhentian pusat atau '*One-Stop Centre*' (OSC) serta sijil penyiapan dan pematuhan atau '*certificate of completion and compliance*' (CCC) (JPBD, 2010b). Siow Suan Neo menegaskan lagi bahawa konsep CPTED dapat memberikan faedah pada pembangunan persekitaran dalam jangka masa yang panjang

seperti dapat mengurangkan kos yang tinggi dalam pembaikan semula pembangunan persekitaran bagi mengelakkan ancaman jenayah. Selain itu, konsep CPTED dilihat dapat memberi manfaat kepada komuniti, ekonomi dan sosial (JPBD, 2010b). Oleh yang demikian, hal ini menunjukkan bahawa konsep '*Crime Prevention Through Environmental Design*' atau Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran dipilih sebagai salah satu inisiatif kerajaan Malaysia dalam mengurangkan kadar jenayah dan kebimbangan terhadap jenayah di kalangan orang awam.

Perkara yang sama juga diambil tindakan oleh badan bukan kerajaan, iaitu Yayasan Pencegahan Jenayah Malaysia ataupun *Malaysian Crime Prevention Foundation* (MCPF). Naib Pengerusi Yayasan Pencegahan Jenayah Malaysia, iaitu Tan Sri Lee Lam Thye menyatakan bahawa pencegahan jenayah melalui reka bentuk persekitaran merupakan salah satu inisiatif mencegah perlakuan jenayah yang boleh diaplikasikan dalam kerajaan Malaysia (MCPF, 2004). Tan Sri Lee Lam Thye menggalakkan pihak yang terlibat dalam bidang pembangunan seperti arkitek, perancang bandar, arkitek landskap, pemaju dan kontraktor mengambil pendekatan reka bentuk persekitaran dalam mencegah jenayah (MCPF, 2004). Beliau berpendapat bahawa kawasan perumahan merupakan salah satu tempat sasaran utama penjenayah untuk melakukan aktivitinya. Oleh itu, peningkatan pencegahan jenayah menerusi bidang pembangunan dilihat mempunyai potensi untuk membantu mengurangkan kadar jenayah (MCPF, 2004). Hal ini adalah berdasarkan pengalaman di negara barat yang menggunakan pendekatan reka bentuk persekitaran dan didapati menunjukkan keberkesanan dalam mengurangkan kadar jenayah. Kaedah pendekatan pencegahan melalui rekabentuk persekitaran merupakan inisiatif yang telah diambil di beberapa

buah negara seperti di United Kingdom, USA, Kanada, The Netherlands dan Australia (Liebermann & Kruger, 2004).

Pencegahan jenayah adalah merupakan aktiviti-aktiviti sama ada dilakukan oleh individu, kumpulan, institusi atau kerajaan yang bertujuan untuk mencegah jenayah, kebimbangan terhadap jenayah dan masalah-masalah gangguan yang boleh mendorong kepada perlakuan jenayah (Clontz, 1995). Pencegahan jenayah dapat dibahagikan kepada empat bahagian, iaitu: (a) sistem perundangan atau penguatkuasaan kawalan sistem kepolisan (Dantzker & Robinson, 2002); (b) pendekatan sosial (Bennet, Holloway & Farrington, 2006; Simons, 2002; Syarmila, 2008; Welsh & Hoshi, 2002); (c) pendekatan pada pelaku jenayah (Cozens et al., 2005), dan; (d) pendekatan melalui reka bentuk persekitaran (Brantingham & Brantingham, 2005; Blakely & Synder, 1997; Jacobs, 1961; Jeffery, 1976; Newman 1972; Wilson & Kelling, 1982).

Setiap kaedah pencegahan jenayah mempunyai cara yang berbeza dalam mengubah perlakuan seseorang untuk melakukan jenayah. Di antara empat kaedah pencegahan jenayah ini, iaitu sistem perundangan atau penguatkuasaan kawalan sistem kepolisan, pendekatan sosial, pendekatan pada pelaku jenayah dan pendekatan melalui reka bentuk persekitaran didapati bahawa pendekatan melalui reka bentuk persekitaran dianggap memainkan peranan yang penting dalam mempengaruhi perasaan kebimbangan terhadap jenayah (Nasar & Fisher, 1993). Hal ini kerana, pencegahan melalui reka bentuk persekitaran melibatkan elemen-elemen tetap yang boleh diubahsuai melalui perancangan dan reka bentuk. Beberapa kajian mendapati bahawa persekitaran fizikal boleh membuka peluang terhadap perlakuan jenayah (Anastasia & John, 2007; Taylor & Harrel, 1996). Menurut Lamya Rostami Tabrizi dan Ali

Madanipour (2006), susun atur fizikal, jenis perumahan dan rupa bentuk kawasan persekitaran merupakan kriteria utama yang menjadi tumpuan perlakuan jenayah.

Kaedah pencegahan melalui persekitaran merupakan satu konsep Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP) ataupun dikenali sebagai *Crime Prevention Through Environmental Design* (CPTED). Konsep pencegahan ini merupakan proses memastikan pencegahan jenayah melalui peringkat awalan perancangan di dalam percubaan menghapuskan peluang-peluang perlakuan jenayah (Crowe & Zahm, 1994). PJMRP didapati merupakan kaedah yang komprehensif dan bersifat ekologi iaitu mengambilkira hubungan antara manusia dengan persekitaran dalam mengurangkan peluang-peluang melakukan jenayah (Cozens, David & Gwyn, 2001). Konsep pencegahan ini menggunakan tiga elemen utama, iaitu; (a) kawalan masuk, (b) pengawasan semulajadi, dan (c) teritorialiti (Crowe & Zahm, 1994) dan dua elemen sokongan iaitu; (a) aktiviti sokongan, dan (b) penyelenggaraan (Jensen & Anderson, 2004).

1.2 Permasalahan Kajian

Jenayah bukan sahaja memberi kesan kebimbangan kepada individu, malahan ia juga memberi kesan rasa kebimbangan kepada penduduk dan masyarakat dalam kawasan kejiranan. Pelbagai usaha telah dilakukan oleh pihak kerajaan dan bukan kerajaan dalam negara Malaysia dalam mengatasi masalah jenayah. Usaha yang paling nyata adalah dengan memberi penumpuan pada tenaga kerja anggota polis untuk menjaga keamanan dan keselamatan negara daripada ancaman jenayah. Walau bagaimanapun, berdasarkan kadar ratio antara anggota polis dengan jumlah penduduk di Malaysia, didapati bahawa 3 anggota polis adalah bersamaan dengan 1000 penduduk

(3:1000) (Country Advice Malaysia, 2010) atau ia dapat dinyatakan bahawa 1 anggota polis adalah bersamaan dengan 333 orang penduduk (1:333). Namun, berdasarkan pada *International Criminal Police Organization* (INTERPOL), nilai ratio yang paling minimum seharusnya adalah 1 anggota polis bersamaan dengan 250 penduduk (1:250) kerana jumlah penduduk yang melebihi 250,000 ke atas haruslah menggunakan kadar ratio 1:250 (Research Center Directorate Perspectives, 2003). Maka, negara Malaysia seharusnya menggunakan kadar ratio tersebut kerana Malaysia telah mencapai bilangan 27,565,821 jumlah penduduk (Jabatan Perangkaan Malaysia, 2010).

Perkara ini dapat dinyatakan bahawa anggota polis di Malaysia adalah tidak mencukupi untuk menjaga keamanan dan kesejahteraan negara terutamanya dalam mengurangkan kadar jenayah. Oleh itu, dalam usaha untuk menghapuskan dan mengurangkan perlakuan jenayah dengan menggunakan bantuan pihak polis semata-mata adalah sukar untuk dicapai. Justeru itu, antara salah satu kaedah yang dipercayai dapat mengurangkan perlakuan jenayah adalah menggunakan konsep Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP). Konsep ini telah diaplikasikan di United States dan Great Britian sejak tahun 1960-an lagi, dan konsep pencegahan ini didapati mempunyai signifikan dalam mengurangkan perlakuan jenayah (Kitchen, 2010). Beberapa kajian secara empirikal juga mendapati bahawa konsep PJMRP dapat mengurangkan perlakuan jenayah di kawasan kejiranan (Casteel & Peek-Asa, 2000; Minnery & Lim, 2005; Mohammad Abdul Mohit & Elsawahli, 2010).

Sementara itu, dalam kajian Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP) atau dikenali juga sebagai '*Crime Prevention Through Environmental Design*' (CPTED), setiap elemen PJMRP adalah mempunyai

pengukuran yang berbeza-beza. Kebanyakan penyelidik hanya mengukur salah satu daripada elemen PJMRP dalam perhubungannya dengan perlakuan jenayah, seperti; (a) elemen kawalan masuk (Brantingham & Brantingham, 1993; Shu, 2009; Shu, 1999), (b) elemen pengawasan semula jadi (Crowe & Zahm, 1994; Jacobs, 1961; Nes & Rueb, 2009; Perkins, Wandersman, Rich & Taylor, 1993), (c) elemen teritorialiti (Aldrin, 1999; Newman, 1972; Newman, 1996; Perkins, Florin, Rich, Wandersman & Chavis, 1990; Perkins et al., 1993; Taylor, Gottfredson & Brower, 1984), (d) elemen penyelenggaraan (Liebermann & Kruger, 2004; Newman, 1972), dan (e) aktiviti sokongan (Jensen & Anderson, 2004).

Pengukuran konsep Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP), dengan menggabungkan kesemua elemen PJMRP, iaitu kawalan masuk, pengawasan semula jadi, teritorialiti, penyelenggaraan, dan aktiviti sokongan masih lagi terhad terutamanya dalam konteks negara Malaysia. Antara penyelidik yang dikenalpasti membuat ukuran dengan menggabungkan beberapa elemen PJMRP adalah Clontz (1995) yang menjalankan kajian di kawasan perumahan Myers Tallahassee, Florida yang melibatkan tiga jenis kawasan kediaman, iaitu rumah sesebuah (*single-family*), berkembar (*duplex*) dan teres (*multifamily*) serta bangunan komersial. Sementara Minnery dan Lim (2005) pula, menjalankan kajian di dua buah kawasan perumahan kos rendah dan sederhana di Gold Coast, Australia. Manakala Hedayati (2009) menjalankan kajian dengan menggabungkan elemen-elemen PJMRP di sebuah kawasan perumahan bagi tiga jenis kediaman yang berbeza iaitu rumah teres, sesebuah dan berkembar di Pulau Pinang, Malaysia. Mohammad Abdul Mohit dan Elsayahli (2010) pula menjalankan kajian dengan menggunakan elemen-elemen PJMRP, seperti

pengawasan semulajadi, kawalan masuk dan penyelenggaraan di kawasan kediaman rumah teres di Taman Melati, Kuala Lumpur Malaysia.

Kajian oleh Clontz (1995), Hedayati (2009) Minnery dan Lim (2005) serta Mohammad Abdul Mohit dan Elsayahli (2010) hanya mengadaptasi kaedah pemerhatian untuk mengumpul data kajian dengan menggunakan borang pemerhatian tentang kewujudan elemen-elemen Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP). Maka kajian tersebut didapati mempunyai kekurangan dalam pengukuran perlakuan dan sikap responden terhadap elemen-elemen PJMRP. Perkara ini penting untuk diambil kira kerana sikap, kepercayaan dan pengamatan responden terhadap elemen-elemen PJMRP dipercayai akan menentukan tindakan atau amalan responden dalam mencegah jenayah.

Selain itu, kajian-kajian lebih mengutamakan perbezaan jenis dan kriteria kediaman dalam skop pemilihan kawasan kajian (Clontz, 1995; Hedayati, 2009; Minnery & Lim, 2005; Mohammad Abdul Mohit & Elsayahli, 2010). Kajian oleh Clontz (1995), Hedayati (2009), Minnery dan Lim (2005) serta Mohammad Abdul Mohit dan Elsayahli (2010) juga tidak mengambil kira elemen-elemen fizikal seperti pagar yang merupakan salah satu elemen kawalan masuk dalam konsep Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP). Menurut Blakely dan Synder, (1997) serta Suk (2006), elemen pagar adalah merupakan salah satu elemen yang diambil kira oleh penduduk dalam memberikan tanggapan rasa selamat daripada ancaman jenayah. Tanggapan tersebut dipercayai mempunyai kaitan dengan elemen pagar dalam mengurangkan perlakuan jenayah di kawasan kediaman (Langdon, 1999). Perkara ini dijelaskan lagi oleh Newman (1996) bahawa pemasangan elemen

pagaran dapat membentuk ruang teritori yang mana ruang tersebut dipercayai dapat menghindarkan perlakuan jenayah. Oleh yang demikian, hal ini menunjukkan bahawa elemen pagaran mempunyai hubungan dengan perasaan ingin rasa selamat dan kebimbangan terhadap jenayah (Lars, 1997; Serife, 2007). Justeru, adalah menjadi satu keperluan untuk mengenal pasti konsep Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP) di kawasan kediaman yang mempunyai elemen pagaran dan kediaman yang tidak mempunyai elemen pagaran ke atas perasaan ingin rasa selamat dan kebimbangan terhadap jenayah.

Dalam aspek perhubungan antara variabel-variabel kajian pula, Clontz (1995), Hedayati (2009), Minnery dan Lim (2005) serta Mohammad Abdul Mohit dan Elsayahli (2010) tidak cuba untuk menghubungkan secara serentak elemen-elemen PJMRP dengan variabel-variabel kajian seperti perasaan ingin rasa selamat, hubungan komuniti dan kebimbangan terhadap jenayah di dalam satu model. Hanya beberapa kajian yang menghubungkan antara salah satu elemen PJMRP dengan kebimbangan terhadap jenayah dan rasa selamat dalam satu model. Antaranya kajian Ferguson dan Mindel (2007) di kawasan kejiranan Dallas USA, yang menghubungkan antara elemen penyelenggaraan dengan pemangsaan, kebimbangan terhadap jenayah dengan hubungan sosial di kawasan kejiranan Dallas. Manakala kajian Kajalo dan Lindblom (2010) menghubungkan antara salah satu elemen-elemen PJMRP iaitu elemen pengawasan dengan perasaan ingin rasa selamat di kawasan pusat membeli belah di Finland.

Selain itu kajian yang meneliti secara empirikal pengaruh PJMRP terhadap aspek perasaan ingin rasa selamat, hubungan komuniti dan kebimbangan terhadap

jenayah juga masih kurang diteliti. Sehingga kini banyak penyelidikan hanya mengkaji perhubungan variabel secara serentak antara kebimbangan terhadap jenayah dengan perasaan ingin rasa selamat (Ferguson & Mindel, 2007), persekitaran fizikal dengan perasaan ingin rasa selamat (Austin, Furr, & Spine, 2002), dan elemen pengawasan dengan perasaan ingin rasa selamat (Kajalo & Lindblom, 2010). Hal ini telah menimbulkan persoalan tentang perbezaan persepsi dan amalan penduduk terhadap elemen-elemen PJMRP dengan hubungan komuniti, dan perasaan ingin rasa selamat di kawasan kediaman.

Sementara itu, dalam aspek elemen pagaran di kawasan kediaman pula, jenis kediaman tanpa elemen pagaran di Malaysia adalah merupakan konsep pembangunan yang baru (Putrajaya, 2009; Roslan Talib, 2011). Reka bentuk pembangunan kawasan kediaman yang tipikal di Malaysia adalah melibatkan pemasangan elemen pagaran di setiap lot rumah individu. Konsep kediaman tanpa elemen pagaran sememangnya memberikan rupa bentuk yang menarik, dipercayai dapat meningkatkan hubungan komuniti (Putrajaya, 2009), dan memberikan kemudahan untuk akses kecemasan seperti kebakaran. Walau bagaimanapun, perkara ini dilihat menimbulkan tanggapan tentang perasaan rasa selamat dan kebimbangan daripada ancaman jenayah kerana ketiadaan elemen pagaran yang memberikan kemudahan kepada pelaku jenayah untuk masuk ke dalam ruang halaman rumah. Oleh itu, adalah mempunyai keperluan untuk menjalankan kajian di kawasan kediaman yang mempunyai elemen pagaran dan yang tidak mempunyai elemen pagaran bagi mengenalpasti perasaan ingin rasa selamat, kebimbangan terhadap jenayah dan hubungan komuniti dengan PJMRP.

Justeru, tesis ini dirangka ke arah untuk meneliti isu-isu tersebut dan mencadangkan model perhubungan antara variabel utama kajian ini, iaitu kebimbangan terhadap jenayah dengan variabel-variabel kajian ini, iaitu Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP) dari aspek amalan dan persepsi, perasaan ingin rasa selamat dan hubungan komuniti untuk diuji secara serentak terutama dalam konteks negara Malaysia.

1.3 Tujuan dan Objektif Kajian

Penyelidikan ini bertujuan untuk memeriksa Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP) dari aspek persepsi dan amalan penduduk dengan hubungan komuniti, perasaan ingin rasa selamat dan kebimbangan terhadap jenayah di kawasan kediaman. Lebih spesifik lagi objektif kajian ini adalah untuk:

1. Membuat perbandingan karakteristik demografi responden terhadap amalan dan persepsi terhadap elemen-elemen Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP), kebimbangan terhadap jenayah, hubungan komuniti dan perasaan ingin rasa selamat.
2. Membuat perbandingan kediaman individu berpagar dengan kediaman individu tidak berpagar terhadap amalan dan persepsi responden ke atas elemen-elemen Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP), kebimbangan terhadap jenayah, hubungan komuniti dan perasaan ingin rasa selamat.
3. Mengkaji bagaimana perhubungan Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP) dengan hubungan komuniti, perasaan ingin rasa selamat dan kebimbangan terhadap jenayah.

4. Mengkaji bagaimana pengaruh antara Persepsi Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP) dengan Amalan PJMRP, hubungan komuniti, perasaan ingin rasa selamat dan kebimbangan terhadap jenayah.

1.4 Persoalan Kajian

Bagi mencapai objektif kajian, empat soalan kajian telah direka bentuk untuk memastikan objektif kajian dicapai seperti berikut:

1. Adakah terdapat perbezaan karakteristik demografi responden terhadap amalan dan persepsi terhadap elemen-elemen Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP), kebimbangan terhadap jenayah, hubungan komuniti dan perasaan ingin rasa selamat?.
2. Apakah perbezaan antara kediaman individu berpagar dengan kediaman individu tidak berpagar terhadap amalan dan persepsi responden ke atas elemen-elemen Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP), kebimbangan terhadap jenayah, hubungan komuniti dan perasaan ingin rasa selamat?.
3. Apakah perhubungan antara Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP) dengan hubungan komuniti, perasaan ingin rasa selamat dan kebimbangan terhadap jenayah?.
4. Bagaimanakah dan adakah terdapat pengaruh secara langsung dan tidak langsung antara Persepsi Pencegahan Jenayah Melalui Reka Bentuk Persekitaran (PJMRP) dengan Amalan PJMRP, hubungan komuniti, perasaan ingin rasa selamat dan kebimbangan terhadap jenayah?.

1.5 Skop Kajian

Skop kajian ini hanya menumpukan ke atas kediaman teres dua tingkat yang mempunyai elemen pagaran dan tidak mempunyai elemen pagaran. Perkara ini adalah berdasarkan pada permintaan jenis kediaman rumah teres yang mempunyai permintaan yang paling tinggi, iaitu 36.5 peratus berbanding dengan jenis kediaman yang lain (Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta, 2010). Dalam kategori rumah teres pula, permintaan yang tinggi adalah didapati ke atas jenis kediaman rumah teres 2 tingkat diikuti dengan rumah teres setingkat (Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta, 2010). Hal ini kerana, rumah teres adalah dikategorikan dalam rumah mampu milik yang kebanyakannya dimiliki oleh penduduk yang mempunyai kadar pendapatan sederhana tinggi, iaitu antara RM3000 hingga RM5000 (JPBD, 2009; Putrajaya, 2009). Penumpuan skop kajian ke atas penduduk yang mempunyai kadar pendapatan sederhana tinggi juga adalah berdasarkan tanggapan bahawa, penduduk yang mempunyai kadar pendapatan lebih tinggi adalah mempunyai kemampuan untuk menyediakan sistem keselamatan dan kawalan keselamatan di kawasan kediaman. Sementara itu, faktor-faktor persekitaran yang sama dalam tapak kajian, seperti reka bentuk susun atur kawasan perumahan dan reka bentuk laluan adalah tidak diambil kira dalam kajian ini.

1.6 Limitasi Kajian

Kajian ini mempunyai limitasi di dalam membuat pemilihan kawasan tapak kajian. Dalam membuat kajian perbandingan, lokasi yang berhampiran adalah penting untuk memastikan tiada perbezaan ke atas faktor-faktor yang boleh mempengaruhi variabel-variabel kajian. Namun, perkara tersebut merupakan limitasi dalam kajian ini untuk mengkaji perbandingan antara kawasan kediaman individu berpagar dan tidak

berpagar. Di Malaysia, untuk mendapatkan jenis kediaman individu berpagar dan tidak berpagar dalam sebuah kawasan perumahan yang sama adalah amat terhad. Oleh itu, perbandingan antara dua buah kawasan kediaman dilakukan di dua buah lokasi yang berbeza, iaitu kawasan kediaman individu tidak berpagar di Putrajaya dan kediaman individu berpagar di Bandar Baru Bangi, Selangor. Walau bagaimanapun, jarak antara kedua-dua buah kawasan adalah diambil kira, iaitu antara 0 hingga 100 kilometer seperti yang dicadangkan oleh Fritzson (2001). Menurut Fritzson (2001), pelaku jenayah akan memilih kawasan sasaran jenayah yang mempunyai jarak antara 0 hingga 100 kilometer dengan kawasan kediamannya. Selain itu, ciri-ciri karakteristik yang sama diambil kira dalam membuat pemilihan kawasan kajian iaitu: (a) peratusan etnik yang mendiami kawasan perumahan adalah sama; (b) rumah teres dua tingkat dan; (c) saiz lot tanah kawasan kediaman adalah sama.

1.7 Pemilihan Kawasan Kajian

Dalam membuat pemilihan kawasan kajian, kawasan kediaman individu tidak berpagar adalah dilakukan terlebih dahulu. Perkara ini disebabkan oleh kawasan perumahan di Malaysia yang mempunyai kediaman individu tidak berpagar adalah terhad dan salah satu kawasan perumahan yang mempunyai kediaman individu tidak berpagar terdapat di Putrajaya. Bagi memilih kawasan kediaman individu berpagar pula, pemilihan kawasan kajian adalah berdasarkan data statistik jenayah pecah rumah pada tahun 2006 hingga 2007 di Malaysia seperti yang ditunjukkan dalam Jadual 1.1. Statistik ini digunakan kerana, penyelidikan ini adalah melibatkan kebimbangan terhadap jenayah di kawasan kediaman.

Jadual 1.1

Kadar Jenayah Indeks Pecah Rumah Bagi Seluruh Negeri dan Wilayah Persekutuan di Malaysia dari Tahun 2006 hingga 2007

Negeri	Kadar jenayah pecah rumah 2006	Kadar jenayah pecah rumah 2007
Perlis	0.123	0.091
Kedah	0.399	0.596
Pulau Pinang	0.415	0.515
Perak	0.400	0.383
Selangor	0.727 (2)	0.944 (2)
Negeri Sembilan	0.684 (3)	0.691
Melaka	0.612	0.569
Johor	0.496	0.459
Kelantan	0.399	0.510
Terengganu	0.678	0.789 (3)
Pahang	0.484	0.505
Sabah	0.284	0.348
Sarawak	0.354	0.468
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur	0.940 (1)	1.084 (1)
Wilayah Persekutuan Putrajaya	0.093	0.086

Nota: Nombor (1),(2) dan (3) adalah mewakili turutan tahap kadar jenayah paling tinggi, sederhana dan rendah

Sumber: PDRM, 2008

Jadual 1.1 menunjukkan kadar jenayah pecah rumah pada tahun 2006 dan 2007 di 13 buah negeri dan 2 buah Wilayah Persekutuan. Di antara 13 buah negeri tersebut, didapati empat buah negeri mempunyai kadar jenayah pecah rumah yang tinggi, iaitu Kuala Lumpur, Selangor, Negeri Sembilan dan Terengganu. Penandaan (1), (2) dan (3) adalah merupakan kategori turutan kadar jenayah yang diberikan pada negeri yang mempunyai kadar jenayah pecah rumah yang tinggi. Dalam tempoh 2 tahun (2006 hingga 2007), Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur didapati mempunyai kadar jenayah pecah rumah yang paling tinggi (tahun 2006: 0.94 peratus, tahun 2007: 1.08 peratus) berbanding dengan negeri Selangor (tahun 2006: 0.72 peratus, tahun 2007: 0.94 peratus). Manakala Negeri Sembilan mempunyai kadar jenayah pecah rumah ketiga tinggi (0.68 peratus) pada tahun 2006, sementara itu, negeri Terengganu mempunyai kadar jenayah pecah rumah ketiga tinggi (0.78 peratus) pada tahun 2007.

Perlakuan jenayah pecah rumah ini dibahagikan kepada dua, iaitu jenayah pecah rumah siang hari dan jenayah pecah rumah malam hari. Menurut Clontz (1995), perlakuan jenayah di waktu siang adalah dipengaruhi oleh kekurangan pengawasan yang disebabkan oleh penduduk keluar bekerja. Hal tersebut memberikan peluang kepada penjenayah untuk pecah masuk ke dalam rumah. Manakala, kejadian jenayah di waktu malam adalah dipengaruhi oleh persekitaran yang gelap kerana keadaan tersebut membataskan penglihatan untuk melakukan pengawasan yang secara tidak langsung memberikan peluang kepada penjenayah untuk bertindak (Brantingham & Brantingham, 1993).

Antara keempat-empat buah negeri tersebut, negeri Selangor telah dipilih sebagai kawasan kajian dalam pemilihan kawasan jenis kediaman individu berpagar. Perkara ini adalah berdasarkan jarak kedudukan Putrajaya adalah lebih dekat dengan negeri Selangor iaitu 15 kilometer berbanding dengan jarak antara Putrajaya dengan Kuala Lumpur iaitu 25 kilometer. Selain itu, berdasarkan ciri-ciri karakteristik pemilihan kawasan kajian terutamanya dari aspek demografi, iaitu peratusan etnik yang mendiami kawasan perumahan adalah mempunyai persamaan; di mana etnik yang mendominasi menduduki kawasan perumahan di Putrajaya adalah bumiputera iaitu 95.5 peratus (Putrajaya, 2009). Manakala di kawasan Bandar Baru Bangi juga didominasi oleh kaum bumiputera iaitu 61 peratus (Jabatan Perangkaan Malaysia, 2001).

1.8 Kepentingan Penyelidikan

Kepentingan kajian ini dibahagikan kepada dua aspek, iaitu aspek penambahan ilmunan dalam bidang jenayah-persekitaran dan juga kepada pihak